

Regelink
Ecologie & Landschap

Natuurrapportage

Sluitstukkaden Cluster E

In het kader van de natuurwetgeving

CONCEPT

Colofon

Tekst, foto's en samenstelling	M.W. van den Hoorn
In opdracht van	Waterschap Roer en Overmaas
Naam opdrachtgever	H. Houben
Rapportnummer	RA12292-02
Status rapport	Concept
Datum oplevering rapport	19 oktober 2012
Aantal pagina's	51
Collegiale toets	J.R. Regelink
Wijze van citeren	Hoorn, M.W. van den, 2012. Natuurrapportage Sluitstukkaden Cluster E. In het kader van de natuurwetgeving. Rapport RA12292-02, Regelink Ecologie & Landschap, Mheer.

Regelink
Ecologie & Landschap

Regelink Ecologie & Landschap

Papenweg 5
6261 NE Mheer
085-7737676
info@regelink.net
www.regelink.net

Lid Netwerk Groene Bureaus

Inhoudsopgave

1 Inleiding	7
1.1 Doel	7
1.2 Leeswijzer	7
2 Wet en regelgeving	9
2.1 Flora en faunawet	9
2.2 Bescherming van gebieden	12
3 Werkwijze	13
4 Omschrijving plangebieden	15
4.1 Geulle aan de Maas	15
4.2 Aasterberg	16
4.3 Brachterbeek	16
4.4 Clauscentrale	17
4.5 Merum-Solvay	18
5 Resultaten beschermde soorten	19
5.1 Vaatplanten	19
5.2 Zoogdieren	20
5.3 Vogels	23
5.4 Amfibieën en vissen	23
5.5 Reptielen	23
5.6 Libellen en dagvlinders	23
5.7 Overige ongewervelden	23
6 Resultaten beschermde gebieden	25
6.1 Natuurbeschermingswet 1998	25
6.2 Ecologische hoofdstructuur	26
6.3 Provinciaal Omgevingsplan Groen	27
7 Ingrepen	29
8 Toetsing aan wet- en regelgeving	31
8.1 Vaatplanten	31
8.2 Zoogdieren	31
8.3 Vogels	33
8.4 Amfibieën en vissen	33
8.5 Overige soortgroepen	34
8.6 Gebiedsbescherming	34
9 Conclusies en aanbevelingen	35
9.1 Vaatplanten	35
9.2 Waterspitsmuis	35

9.3 Eekhoorn	35
9.4 Vleermuizen	36
9.5 Vogels	36
9.6 Amfibieën	36
9.7 Zorgplicht	37
9.8 Samenvatting	37
10 Geraadpleegde bronnen	39
10.1 Geraadpleegde literatuur	39
10.2 Geraadpleegde websites	39
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied	41
Bijlage 2 Jaarrond beschermde vogels	45
Bijlage 3 Verspreidingskaarten	47

1 Inleiding

Waterschap Roer en Overmaas is van plan om op diverse locaties kadevakken te versterken. Binnen cluster E betreffen dit zes locaties verdeeld over in totaal elf kadevakken. Het onderhavige rapport gaat in op deze zes locaties.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voordat de ingreep plaatsvindt onderzoek te doen naar het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Om dergelijk soortgericht veldonderzoek goed te kunnen plannen en uitvoeren is het noodzakelijk te weten welke flora en fauna (potentieel) voorkomen in het plangebied.

Naast het effect op beschermde soorten kan het bovendien nodig zijn om onderzoek te verrichten naar de eventuele negatieve effecten van de ingreep op de kwaliteit van beschermde gebieden in de omgeving.

1.1 Doel

Door middel van deze quickscan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke, middels de Flora- en faunawet beschermde flora en fauna komen (potentieel) voor in het plangebied?
- Welke negatieve effecten kan de (potentieel) aanwezige flora en fauna ondervinden van de ingreep?
- Houdt, gelet op de mogelijke negatieve effecten, het uitvoeren van de ingreep een overtreding van de Flora- en faunawet in?
- Naar welke soorten en functies dient eventueel aanvullend onderzoek plaats te vinden?
- Zijn negatieve effecten op beschermde gebieden (Natuurbeschermingswet, Ecologische Hoofdstructuur en Provinciale Ontwikkelingszone Groen) op voorhand uit te sluiten of is hiervoor een nadere toetsing nodig?

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de relevante wet- en regelgeving toegelicht. In hoofdstuk 3 worden werkwijze en inspanning beschreven, terwijl in hoofdstuk 4 een beschrijving van het plangebied volgt. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van de flora- en faunainventarisatie gepresenteerd. In hoofdstuk 6 worden de beschermde gebieden beschreven. De ingreep wordt in hoofdstuk 7 omschreven. In hoofdstuk 8 worden vervolgens de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de (potentiële) flora en fauna en getoetst aan de Flora- en faunawet. Ook wordt ingeschat of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand uitgesloten kunnen worden. In hoofdstuk 9 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen. Tevens is een korte bronnenlijst opgenomen (hoofdstuk 10).

2 Wet en regelgeving

2.1 Flora en faunawet

De Flora- en faunawet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en bundelt de bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen: Vogelwet 1936, Jachtwet, Natuurbeschermingswet (hoofdstuk V: soortenbescherming), Nuttige Dierenwet 1914 en Wet Bedreigde uitheemse dieren en plantensoorten. De Flora- en faunawet beschermt in beginsel soorten.

Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de intrinsieke waarde van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen: iedereen moet 'voldoende zorg' in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet kent, naast de zorgplicht, een aantal verbodsbepaling welke relevant zijn voor de onderhavige toetsing:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onttwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Algemene maatregel van Bestuur (AmvB)

Op 23 februari 2005 is de “AmvB art. 75” van de Flora- en faunawet in werking

getreden. In dit besluit is een vrijstelling voor specifieke activiteiten en soorten geregeld. Tevens introduceert de AmvB de gedragscode.

Tabel 1

Voor soorten die zijn opgenomen in Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling wanneer de werkzaamheden vallen onder:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Er dient een ontheffing te worden aangevraagd wanneer de werkzaamheden niet onder een van deze categorieën vallen en er een (te verwachten) negatief effect op de soorten uit Tabel 1 is. Deze aanvraag wordt door bevoegd gezag onderworpen aan een lichte toets. Daarbij wordt getoetst of de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is, en of de activiteit een redelijk doel dient.

Tabel 2

De soorten zoals opgenomen in Tabel 2 zijn strenger beschermd. Hierbij geldt een vrijstelling mits gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Vallen de werkzaamheden niet onder de bij Tabel 1 genoemde categorieën of wordt niet gewerkt volgens een gedragscode, dan moet een ontheffing aangevraagd worden. Deze aanvraag wordt, net als voor de soorten van Tabel 1 geldt, onderworpen aan een lichte toets.

Tabel 3

De soorten uit Tabel 3 zijn de zwaarst beschermde soorten. Ook wanneer werkzaamheden vallen onder een van de bij Tabel 1 genoemde categorieën geldt niet zonder meer een vrijstelling. Alleen bij bestendig beheer en onderhoud is een vrijstelling mogelijk wanneer gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Werkzaamheden die in een van de andere categorieën vallen en welke negatieve effecten op beschermde soorten (kunnen) hebben, zijn ontheffingsplichting. Voor het verstrekken van een ontheffing wordt deze onderworpen aan een zware toets wanneer:

- er geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit is;
- de geplande activiteit geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Bij soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet tevens sprake zijn van een van de volgende door de Habitatrichtlijn erkende belangen:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- bescherming van flora en fauna;
- openbare veiligheid.

Vogels

Met ingang van 26 augustus 2009 heeft het Ministerie van LNV (nu EL&I) een nieuw beleid ten aanzien van broedvogels ingezet. Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Flora- en faunawet beschermd. De Flora- en faunawet kent hierbij geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat bovendien om individuele broedgevallen.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest. Deze eenmalig te gebruiken nesten vallen onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet in de periode dat deze daadwerkelijk gebruikt worden.

Van een beperkt aantal vogels is de nestlocatie het gehele jaar beschermd door de Flora- en faunawet (bijlage 2). Het betreft dan vogels die:

- het gehele jaar door gebruik maken van hun nestlocatie als vaste rust- en/of verblijfplaatsen;
- erg honkvast en al dan niet koloniebroeders zijn. Deze soorten keren ieder jaar naar dezelfde nestlocaties terug. De voorwaarden waaraan deze nestlocaties moeten voldoen zijn erg specifiek en vaak slechts in beperkte mate in het landschap beschikbaar;
- jaar in jaar uit van hetzelfde nest gebruik maken en zelf niet of nauwelijks in staat zijn om een eigen nest te bouwen.

Indien een jaarrond beschermd nest is aangetroffen moet altijd een omgevingscheck uitgevoerd worden. Een deskundige dient dan te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer ook dat niet mogelijk blijkt dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Gedragscodes

Werken volgens een gedragscode kan (soms) een vrijstelling voor soorten op Tabel 2 en Tabel 3 geven. Hiervoor dient gewerkt te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Een overzicht van goedgekeurde gedragscodes is te vinden op:

<http://www.hetInvloket.nl/onderwerpen/vergunning-en-ontheffing/dossiers/dossier/flora-en-faunawet-ruimtelijke-ingrepen/overzicht-van-gedragscodes-en-besluiten-flora-en-faunawet/overzicht-gedragscodes>

2.2 Bescherming van gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

In Nederland zijn de bescherming van natuurgebieden en de daarin voorkomende natuurwaarden geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Onder deze wetgeving vallen zowel de Natura 2000-gebieden als de Beschermde Natuurmonumenten. Natura 2000-gebieden zijn gebieden welke aangewezen zijn op grond van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn of beide. Zowel Natura 2000-gebieden als Beschermde Natuurmonumenten zijn geselecteerd en als te beschermen gebieden aangewezen op grond van in deze gebieden voorkomende bijzondere natuurwaarden. Deze natuurwaarden mogen niet worden aangetast. De Provincie is het bevoegd gezag voor de Natuurbeschermingswet 1998. Voor meer informatie over de Natuurbeschermingswet 1998 en het toetsingskader wordt verwezen naar de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening/toetsen-ruimtelijke-plannen/habitattoets).

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) bestaat uit planologisch beschermde gebieden welke zijn aangewezen teneinde ecologische verbindingen te realiseren tussen belangrijke natuurgebieden. Deze natuurgebieden en de verbindingen daartussen vormen samen een ecologisch netwerk. De wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet door een ingreep worden aangetast. Alle (mogelijke) effecten van een voorgenomen ingreep moeten daarop dan ook worden getoetst. De provincie waarbinnen het plangebied valt geeft invulling aan de EHS en is daartoe het Bevoegd Gezag. Voor meer informatie over de EHS en het toetsingskader wordt verwezen naar de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ordening/toetsen-ruimtelijke-plannen/ecologische-hoofdstructuur).

Provinciale Ontwikkelingszone Groen

De Provincie Limburg heeft binnen het Provinciaal Omgevingsplan Limburg gebieden aangewezen die vallen onder de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG). Binnen deze zone heeft de Provincie Limburg de doelstelling de EHS te versterken door voldoende extra natuur, bos en landschapselementen te ontwikkelen. De POG is door de Provincie Limburg begrensd. In deze rapportage is uitgegaan van de begrenzing die in januari 2010 voor het laatst geactualiseerd is.

3 Werkwijze

De volgende methoden zijn bij het onderzoek gebruikt:

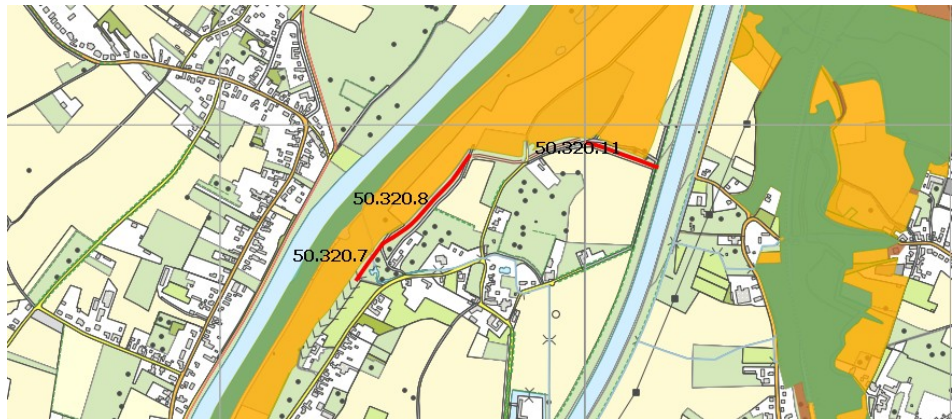
1. Op 4 september 2012 werden de locaties behorende bij Cluster E (zie Hoofdstuk 4) door M.W. van den Hoorn bezocht. Daarbij zijn de in het plangebied aanwezige ruimtelijke structuren en ecotopen geïnventariseerd. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende instrumenten gebruikt:
 - verrekijker;
 - fotocamera.
2. Door middel van literatuuronderzoek is onderzocht welke beschermde flora en fauna in de ruime omgeving van het plangebied recentelijk zijn waargenomen. Hierbij is gebruik gemaakt van de waarnemingen uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) die door het Waterschap Roer en Overmaas zijn aangeleverd, aangevuld met gegevens uit relevante recente verspreidingsatlassen en actuele websites. Daarnaast is de ligging van het plangebied ten opzichte van nabijgelegen beschermde gebieden onderzocht.
3. Aan de hand van het veldbezoek en het literatuuronderzoek is op grond van *expert judgement* een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna met bijbehorende functies die in het plangebied (kunnen) voorkomen.
4. In samenspraak met de opdrachtgever is de ingreep in kaart gebracht en omschreven.
5. Op grond van de beschreven ingreep is een inschatting gemaakt van de redelijkerwijs te verwachten negatieve effecten op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten en functies.
6. Vervolgens zijn de mogelijke negatieve effecten getoetst aan de Flora- en faunawet.
7. Ten slotte is bepaald of negatieve effecten op beschermde gebieden (Natuurbeschermingswet 1998, Ecologische Hoofdstructuur en Provinciale Ontwikkelingszone Groen) op voorhand zijn uit te sluiten of dat nog een aanvullende toetsing noodzakelijk is.

4 Omschrijving plangebieden

4.1 Geulle aan de Maas

Plangebied Geulle aan de Maas bestaat uit twee locaties verdeeld over drie kadevakken. Aan de Maaszijde grenzen de dijken aan de EHS. De kadevakken liggen in de nabijheid van de Natura 2000-gebieden Grensmaas en Bunder- en Esloërbos. In Figuur 1 is de ligging van plangebied Geulle aan de Maas ten opzichte van de EHS en de beide Natura 2000-gebieden weergegeven. Natura 2000-gebied Grensmaas ligt ten westen van het Julianakanaal op een afstand van circa 100 m van het plangebied. Natura 2000-gebied Bunder- en Esloërbos ligt ten oosten van het Julianakanaal op een afstand van circa 230 m van het plangebied.

Figuur 1. Ligging van het plangebied Geulle aan de Maas in rood aangegeven. De ligging van de EHS is met oranje weergegeven en de ligging van Natura 2000-gebieden met groen. © Ondergrond Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2012.

Korte gebiedsomschrijving met relevante ecoptopen

Kadevak 50.320.7 bestaat uit een grazige dijk met algemene plantensoorten en met minder algemene soorten zoals ijzerhard (*Verbena officinalis*) en witte munt (*Mentha suaveolens*). Omdat alleen werkzaamheden aan de binnendijkse zijde worden voorzien is alleen deze zijde beoordeeld. De binnendijkse zijde grenst aan een kwelscherm, een beekje met stapelmuurtje en een hoogstam boomgaard.

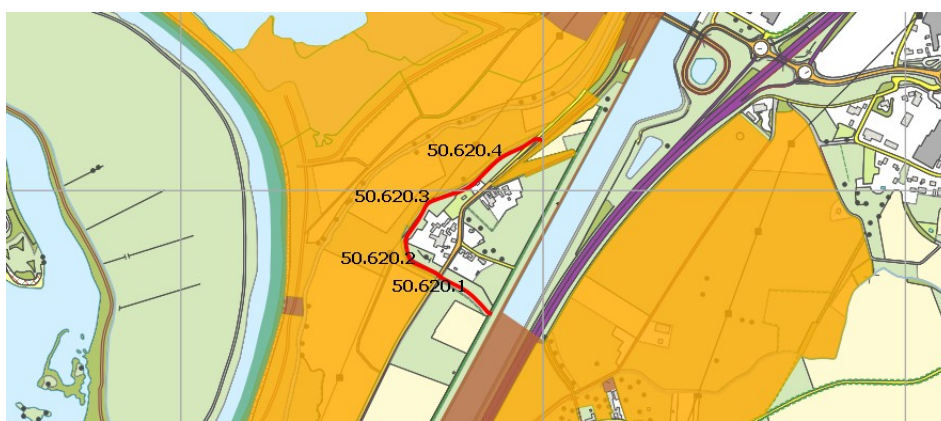
Kadevak 50.320.8 bestaat uit een grazige dijk met algemeen voorkomende plantensoorten. Omdat alleen werkzaamheden aan de binnendijkse zijde worden voorzien is alleen deze zijde beoordeeld. De binnendijkse zijde grenst aan een kwelscherm, die weer grenst aan akkerland en achtertuinen. Op de grens van het kwelscherm en de akkers staan een aantal populieren.

Kadevak 50.320.11 bestaat uit een grazige dijk met algemeen voorkomende plantensoorten. Aan de Maaszijde ligt een stukje ruigte met daarin een aantal populieren. Verder wordt dit kadevak aan de Maaszijde begrensd door een weg en een maisakker. Aan de binnendijkse zijde wordt het plangebied begrensd door een

maisakker.

4.2 Aasterberg

Plangebied Aasterberg bestaat een locatie verdeeld over vier kadevakken. Aan de Maaszijde grenst de dijk aan de EHS. De kadevakken liggen in de nabijheid van het Natura 2000-gebied Grensmaas. In Figuur 2 is de ligging van plangebied Aasterberg ten opzichte van de EHS, het Natura 2000-gebied en de POG weergegeven. Natura 2000-gebied Grensmaas ligt op circa 300 m van het plangebied.

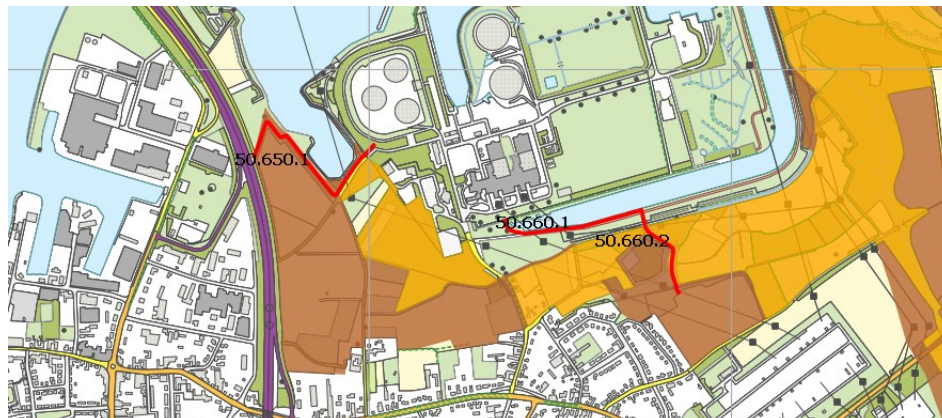
Figuur 2. Ligging van het plangebied Aasterberg met rood aangegeven. De ligging van de EHS is met oranje weergegeven, de ligging van de POG met bruin en de ligging het Natura 2000-gebied met groen. © Ondergrond Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2012.

Korte gebiedsomschrijving met relevante ecoptopen

Alle kadevakken grenzen aan de Maaszijde aan struweel met af en toe wat jonge bomen. In kadevak 50.620.3 is het struweel erg laag. Achter het struweel staat incidenteel een boom. De kadevakken zelf zijn grazig met algemene soorten en worden begraasd door rundvee. Aan de binnendijkse zijde verschillen de kadevakken onderling van karakter. Kadevak 50.620.4 grenst binnendijs aan een weiland. Kadevak 50.620.3 grenst lokaal aan een bosschage met populieren en aan achtertuinen. Kadevak 50.620.2 grenst binnendijs aan een weiland met een schietwilg (*Salix alba*). Kadevak 50.620.1 grenst binnendijs aan een weiland en enkele jonge bomen.

4.3 Brachterbeek

Plangebied Brachterbeek bestaat een locatie verdeeld over twee kadevakken. Kadevak 50.660.2 valt binnen de EHS en grenst aan de Maaszijde deels aan de POG. Kadevak 50.660.1 valt geheel binnen de grenzen van de Clauscentrale. In Figuur 3 is de ligging van plangebied Brachterbeek ten opzichte van de EHS en de POG weergegeven. Natura 2000-gebied Grensmaas ligt op circa 2,5 km van het plangebied.

Figuur 3. Ligging van de plangebieden Clauscentrale (west) en Brachterbeek (oost) met rood aangegeven. De ligging van de EHS is met oranje weergegeven en de ligging van de POG met bruin. © Ondergrond Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2012.

Korte gebiedsomschrijving met relevante ecotopten

Kadevak 50.660.1 bestaat uit een grazige dijk die begraasd wordt door schapen. Aan de Maaszijde grenst dit kadevak grotendeels aan water. Op de grens met het water staan geknotte en volgroeide kraakwilgen (*Salix fragilis*). Aan de binnendijkse zijde grenst het kadevak aan een weide.

Kadevak 50.660.2 bestaat uit een grazige dijk die iets schraler lijkt dan de vorige behandelde plangebieden. Aan de binnendijkse zijde grenst dit plangebied aan een rij jonge essen, enkele populieren en een paardeweide. Vermeldenswaard is de regenwaterbuffer in het weiland achter de essen. Aan de Maaszijde grenst het kadevak aan een bosschage en aan een wandelpad met struweel. Lokaal grenst het vak aan een ondiepe, smalle sloot.

4.4 Clauscentrale

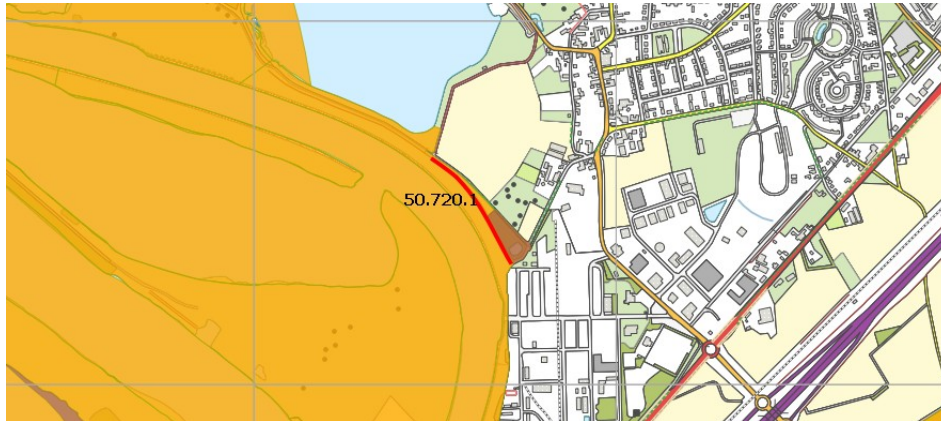
Plangebied Clauscentrale bestaat uit een kadevak. Met uitzondering van het deel dat op het terrein van de Clauscentrale ligt grenst de Maaszijde geheel aan de POG. Vanaf de meest zuidelijke punt richting het westen gezien ligt het gehele kadevak binnen de POG. De bosschage ten oosten van de Ohestraat is EHS. In Figuur 3 is de ligging van plangebied Clauscentrale ten opzichte van de EHS en de POG weergegeven. Natura 2000-gebied Grensmaas ligt op circa 2 km van het plangebied.

Korte gebiedsomschrijving met relevante ecotopten

Omdat alleen werkzaamheden aan de binnendijkse zijden worden voorzien, zijn alleen deze zijden beoordeeld. De dijk bestaat uit een grazige dijk met algemene soorten. Het oostelijke deel grenst binnendijs aan de Ohestraat. Aan de oostzijde van deze straat bevinden zich bosschages. Vanaf de meest zuidelijke punt richting het westen gezien grenst het kadevak aan akkerland waar tijdens het veldbezoek aardappelen werden verbouwd. In het meest westelijke deel van het kadevak bevindt zich een bomenrij/struweel op de grens tussen de dijk en het akkerland.

4.5 Merum-Solvay

Plangebied Merum-Solvay bestaat uit een kadevak. Dit kadevak valt geheel binnen de EHS of en de POG. Het deel waar de ingrepen zijn voorzien ligt binnen de POG. In Figuur 4 is de ligging van plangebied Merum-Solvay ten opzichte van de EHS en POG weergegeven. Natura 2000-gebied Roerdal ligt op circa 2 km van het plangebied.

Figuur 4. Ligging van het plangebied Merum-Solvay met rood aangegeven. De ligging van de EHS is met oranje weergegeven en de ligging van de POG met bruin. © Ondergrond Dienst voor het kadaster en de openbare registers, Apeldoorn, 2012.

Korte gebiedsomschrijving met relevante ecoptopen

Omdat alleen werkzaamheden aan de binnendijkse zijden worden voorzien, zijn alleen deze zijden beoordeeld. De dijk bestaat uit een grazige dijk met algemene soorten. Aan de binnendijkse zijde grenst het kadevak aan een weggetje, een bomenrij en een bosschage met verlagings waarin ook oude bomen met losse schors en scheuren in de schors aanwezig zijn.

5 Resultaten beschermde soorten

Op grond van de aanwezige ecotopen is een inschatting gemaakt van de beschermde flora en fauna die mogelijk in het plangebied voorkomen. Omdat onderhavige activiteit in de categorie ruimtelijke ordening valt, wordt in dit hoofdstuk van soorten uit Tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet een beoordeling gemaakt. Voor soorten uit Tabel 1 geldt een algehele vrijstelling, waarbij wel rekening gehouden dient te worden met de zorgplicht. Indien Rode Lijst soorten zijn waargenomen wordt ook dit aangegeven.

5.1 Vaatplanten

Geulle aan de Maas

Omdat alleen aan de binnendijkse zijden werkzaamheden worden voorzien zijn alleen deze grondig beoordeeld. Voor het Waterschap interessante waarnemingen aan de Maaszijde die terloops zijn waargenomen worden ook benoemd.

In kadevak 50.320.7 zijn aan de binnenzijde van de dijk geen beschermde planten aangetroffen. Wel is aan de binnenzijde van de dijk een grote populatie van de Rode Lijstsoort witte munt (*Mentha suaveolens*) aangetroffen. Aan de Maaszijde zijn meerdere exemplaren van wilde marjolein (*Origanum vulgare*) aangetroffen. Deze planten zijn bekend, want ze waren gemarkeerd met houten stokken. Langs de wegen komt volgens de NDFF klein glaskruid (*Parietaria judaica*) voor.

Langs kadevak 50.320.8 staan aan de binnendijkse zijde enkele populieren waarin meerdere exemplaren van maretak (*Viscum album*) groeien.

In kadevak 50.320.11 zijn aan de binnendijkse zijde van de dijk geen beschermde planten aangetroffen. Wel is een exemplaar van de Rode Lijstsoort veldgerst (*Hordeum secalinum*) gevonden. Aan de Maaszijde staan een aantal populieren die alle dicht begroeid zijn met maretak. Deze populieren zijn gemerkt met een rood kruis en staan wellicht op de nominatie om gekapt te worden.

Naschrift: De genoemde met rood gemerkte bomen zijn intussen gekapt door het Grensmaasconsortium in het kader van het Grensmaasproject 'Cluster aan de Maas'.

Aasterberg

In dit plangebied zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen.

Brachterbeek

In kadevak 50.660.1 zijn geen beschermde planten aangetroffen. Volgens R. Akkermans van de Clauscentrale komt vlak langs het water wel vogelmelk (*Ornithogalum sp.*) voor.

In kadevak 50.660.2 is een grote populatie van het rapunzelklokje (*Campanula rapunculus*) aangetroffen. In totaal zijn 46 exemplaren verspreid over het kadevak geteld. Buiten het kadevak is de soort niet aangetroffen. Ook werden negen exemplaren van de brede wespenorchis (*Epipactis helleborine*) en enkele exemplaren witte munt aangetroffen..

Clauscentrale

In dit plangebied zijn geen beschermde planten waargenomen. Wel is een exemplaar van de Rode Lijstsoort gewone agrimonie (*Agrimonia eupatoria*) aangetroffen. Ten noorden van het plangebied maakt de NDFF melding van het voorkomen van wilde marjolein.

Merum-Solvay

In dit plangebied zijn geen beschermde planten waargenomen.

5.2 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

De verspreidingen van grote bosmuis (*Apodemus flavicollis*), veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*) en eikelmuis (*Eliomys quercinus*) liggen buiten het plangebied (respectievelijk in Zuid-Limburg, Achterhoek en Oost-Groningen, in Twente en Zeeuws-Vlaanderen, en in Zuid-Limburg) (Broekhuizen et al., 1992, Regelink & Bosch, 2007). Voor de noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) geldt dat deze soort een zeer natte, kruidenrijke vegetatie behoeft. Derhalve kan worden gesteld dat geen van de bovengenoemde grondgebonden zoogdieren binnen de plangebieden zullen voorkomen.

De waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) is gebonden aan schone wateren. In plangebied Geulle aan de Maas, kadevak 50.320.7 stroomt een beekje (Oude Broekgraaf) waarlangs de waterspitsmuis mogelijk voorkomt.

In plangebied Brachterbeek, kadevak 50.660.1, zijn knaagsporen van de bever (*Castor fiber*) aangetroffen.

In plangebied Merum-Solvay is op grond van op het aantal aangetroffen holen een grote groep konijnen (*Oryctolagus cuniculus*) aanwezig. Ook komt er zeer waarschijnlijk een vos (*Vulpes vulpes*) voor.

Marterachtigen

De plangebieden zijn ongeschikt voor verblijfplaatsen van steenmarter (*Martes foina*) en boommarter (*Martes martes*). Mogelijk maakt een van de plangebieden wel een beperkt deel uit van het foerageergebied van een steenmarter.

In de plangebieden zijn geen sporen van de das (*Meles meles*) aangetroffen. De das heeft dan ook geen verblijfplaats of essentieel foerageergebied in de plangebieden.

De plangebieden vallen buiten de bekende verspreiding van de otter (*Lutra lutra*).

Eekhoorn

In verband met het blad aan de bomen tijdens de inventarisaties waren de bomen moeilijk te beoordelen op de aanwezigheid van nesten van eekhoorns (*Sciurus vulgaris*). Voor zover beoordeeld kon worden zijn in de in beschouwing genomen bomen geen nesten aanwezig. Omdat in de data van de NDFF eekhoorn wordt gemeld uit de buurt van plangebied Clauscentrale wordt geadviseerd het volgende

deel in de winterperiode nogmaals te bezoeken:

- Clauscentrale – meest oostelijke punt ten zuiden van de Oheweg;

Voor de overige plangebieden is de kans redelijkerwijs uitgesloten dat de soort in het plangebied aanwezig is.

Vleermuizen

Algemeen

Dijken zijn lijnvormige structuren in het landschap en kunnen dienst doen als geleiding voor vliegroutes. In het algemeen kunnen langs de dijken in Limburg vliegroutes van de volgende soorten worden verwacht:

- gewone dwergvleermuis – *Pipistrellus pipistrellus*;
- ruige dwergvleermuis – *Pipistrellus nathusii*;
- laatvlieger – *Eptesicus serotinus*;
- watervleermuis – *Myotis daubentonii*;
- meervleermuis – *Myotis dasycneme*.

Daarnaast kunnen deze soorten ook foeragerend langs de dijktrajecten worden verwacht. Waar bomen een voldoende dichte structuur hebben kan ook gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) worden verwacht.

Geulle aan de Maas

In de kadevakken bevinden zich aan de binnendijkse zijde van de dijk geen bomen met holtes of spleten die kunnen dienen als verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Aasterberg

Langs alle kadevakken bevindt zich aan de binnendijkse zijde struweel met een lange aaneengesloten lijnvormige structuur. Dit struweel versterkt de potenties voor vliegroutes binnen het plangebied.

Aan de binnendijkse zijde van kadevak 50.620.3 bevinden zich enkele oude populieren die mogelijk als zomer- en paarverblijfplaats voor gewone of ruige dwergvleermuizen kunnen dienen.

De bomen aan de binnendijkse zijde van kadevak 50.620.1 zijn niet geschikt voor vleermuizen.

Brachterbeek

De bosschage aan de noordrand van kadevak 50.660.1 bevat meerdere oude (knot)wilgen met scheuren en stukken loszittende schors. Mogelijk bevatten de grote wilgen ook voor vleermuizen geschikte holtes. Vanwege het blad aan de bomen tijdens het onderzoek was dit niet afdoende te beoordelen. Zomer- en paarverblijfplaats van gewone of ruige dwergvleermuizen en kraam-, zomer- en winterverblijfplaatsen van watervleermuizen en rosse vleermuizen kunnen daarom niet worden uitgesloten.

De populieren aan de binnendijkse zijde van kadevak 50.660.1 kunnen dienen als zomer- en paarverblijfplaats voor gewone en of ruige dwergvleermuizen. De rij met

essen is niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Clauscentrale

Aan de binnendijkse zijde van dit kadevak bevinden zich zowel aan de oost- als aan de westzijde jonge bomen zonder holtes of scheuren. Deze zijn dan ook niet geschikt als verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Merum-Solvay

De bosschage aan de oostzijde van kadevak 50.720.1 heeft meerdere oude bomen met scheuren, losse schors en holtes. Hierdoor kunnen zomer- en paar verblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuizen niet worden uitgesloten. Vanwege de aanwezige holtes kunnen ook kraam- en zomerverblijfplaatsen van watervleermuizen, rosse vleermuizen en gewone grootoorvleermuizen (*Plecotus auritus*) niet kunnen worden uitgesloten.

In Tabel 1 is bovenstaande nog eens per plangebied samengevat.

Tabel 1. De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies.

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Foerageergebied
gewone dwergvleermuis	ABM		ABM		GABCM	GABCM
ruige dwergvleermuis	ABM		ABM		GABCM	GABCM
rosse vleermuis	BM	BM		BM		GABCM
laatvlieger					GABCM	GABCM
gewone grootoorvleermuis	M	M	M	M		M
watervleermuis	BM	BM	BM	BM	GABCM	GABCM
meervleermuis					GABCM	GABCM

G = Geulle aan de Maas, A = Aasterberg, B = Brachterbeek, C = Clauscentrale en M = Merum Solvay.

5.3 Vogels

Vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen zijn niet binnen het plangebied aangetroffen. De volgende bosschage was echter vanwege het blad aan de bomen niet afdoende te beoordelen:

- Clauscentrale meest oostelijke punt ten zuiden van de Oheweg.

In het algemeen dient te worden opgemerkt dat bomen en struweel broedgelegenheid bieden aan tal val vogelsoorten.

5.4 Amfibieën en vissen

Alleen in de nabijheid van plangebied Geulle aan de Maas is water aanwezig dat geschikt wordt geacht voor vissen. Het beekje (Oude Broekgraaf) in kadevak

50.320.7 is geschikt voor rivierdonderpad (*Cottus perifretum*) en beekprik (*Lampetra planeri*). Tijdens het veldbezoek werd zeer waarschijnlijk een kopvoorn (*Squalius cephalus*, Rode lijst) waargenomen.

Nabij plangebied Brachterbeek bevindt zich een regenwaterbuffer die geschikt is voor de voortplanting van amfibieën. Volgens H van Buggenum van het waterschap Roer- en Overmaas zijn er geen waarnemingen van zwaarder beschermde soorten bekend uit deze omgeving en kunnen dus redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.5 Reptielen

Op grond van de in het plangebied aanwezige ecotopen (vaak begraasde, grazige dijken) kan het voorkomen van reptielen redelijkerwijs worden uitgesloten. Ook wordt deze soortgroep in de NDFF niet uit de nabijheid van de plangebieden gemeld.

5.6 Libellen en dagvlinders

In het plangebied komen geen voedselarme wateren of vegetaties voor die geschikt zijn als leefgebied voor libellen en dagvlinders. Het voorkomen van beschermde libellen en dagvlinders kan daarom redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.7 Overige ongewervelden

In NDFF wordt melding gemaakt van een vliegend hert (*Lucanus cervus*) uit de omgeving van plangebied Brachterbeek. Dit is echter ver buiten de bekende verspreiding van deze soort, terwijl de voor deze soort benodigde oude eiken in het plangebied ontbreken.

In verband met het ontbreken van voor overige ongewervelden geschikte ecotopen (oude eiken, voedselarm water) in het plangebied kan het voorkomen van beschermde overige ongewervelden in alle plangebieden redelijkerwijs worden uitgesloten.

6 Resultaten beschermde gebieden

6.1 Natuurbeschermingswet 1998

Zoals weergegeven in Hoofdstuk 4 liggen de plangebieden in de nabijheid van drie Natura 2000-gebieden:

- Grensmaas;
- Bunder- en Esloërbos;
- Roerdal.

In Tabel 2 is een overzicht gegeven van de afstand tussen het plangebied en de nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Tabel 2. De afstand tussen de plangebieden en de in de nabijheid van de plangebieden gelegen Natura 2000-gebieden.

	Grensmaas	Bunder- en Esloërbos	Roerdal
Geulle aan de Maas	100 m	230 m	> 5 km
Aalsterberg	300 m	> 5 km	> 5 km
Brachterbeek	2, 5 km	> 5 km	> 5 km
Clauscentrale	> 5 km	> 5 km	2 km
Merum Solvay	2 km	> 5 km	> 5 km

Omdat de ingrepen hooguit tijdelijke mechanische, optische en visuele verstoringen zullen veroorzaken dient er geïnventariseerd te worden welke van de habitatsoorten of vogels waarvoor de bovenstaande gebieden zijn aangewezen gevoelig zijn voor genoemde typen verstoringen.

Omdat buiten de Natura 2000-gebieden wordt gewerkt en effecten op stikstofdepositie en hydrologie redelijkerwijs kunnen worden uitgesloten kunnen de habitattypen buiten beschouwing worden gelaten.

Vanwege de beperkte te verwachten effecten dient er alleen te worden gekeken naar die Natura 2000-gebieden die op korte afstand van de plangebieden liggen. Dit zijn Natura 2000-gebied Grensmaas en Natura 2000-gebied Bunder- en Esloërbos.

Gevoelige soorten voor fysische verstoring

In de effectenindicatoren is voor de Natura 2000-gebieden Grensmaas en Bunder en Esloërbos opgezocht welke habitatsoorten en eventuele vogelsoorten waarvoor deze gebieden zijn aangewezen gevoelig zijn voor bovengenoemde verstoringen. Hierbij is gekeken naar verstoring door licht, geluid, optiek en trilling.

Grensmaas

Tabel 3. Gevoeligheid van habitatsoorten waarvoor de Grensmaas is aangewezen ten aanzien van fysieke verstoring.

	Geluid	Licht	Trilling	Optiek	Mechanisch
bever					
gaffellibel		?	?		?
rivieronderpad		?		?	
riverprik		?		?	
zalm		?		?	

	niet gevoelig
	gevoelig
	zeer gevoelig

Bunder en Esloërbos

Tabel 4. Gevoeligheid van habitatsoorten waarvoor het Bunder en Esloërbos als Natura 2000-gebied is aangewezen ten aanzien van fysieke verstoring.

	Geluid	Licht	Trilling	Optiek	Mechanisch
spaanse vlag	?	?	?		

6.2 Ecologische hoofdstructuur

Het afwegingskader EHS is alleen van toepassing voor ingrepen in de EHS.

Plangebieden waar ingrepen in de EHS worden verwacht zijn:

- Brachterbeek kadevak 55.660.2;
- Clauscentrale (mogelijk);
- Merum-Solvay (mogelijk);

Bij plangebied Clauscentrale zal een ingreep in de EHS plaatsvinden wanneer gewerkt wordt ten zuiden van de Ohestraat. Bij plangebied Merum-Solvay zal er een ingreep in de EHS plaatsvinden wanneer gewerkt wordt buiten de op te vullen laagte in de bosschages.

Binnen de EHS dient voorkomen te worden dat de wezenlijke kenmerken en waarden negatief beïnvloed worden door de werkzaamheden. De Nota Ruimte (<http://notaruimteonline.vrom.nl/> [21-07-2012]) geeft de volgende definitie van wezenlijke kenmerken en waarden:

De wezenlijke kenmerken en waarden zijn de actuele en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied. Het gaat daarbij om: de bij het gebied behorende natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte en openheid, de landschapsstructuur en de belevingswaarde.

Via de site:<http://bron.portaalnatuurenlandschap.nl/NatuurBeheerPlan> is opgezocht welke beheertypen er gelden voor de bovenstaande plangebieden. Dit zij de volgende:

Brachterbeek

- N12.01 (Bloemdijk);
- N15.02 (Dennen-, eiken-, en beukenbos);
- N00.01 (Om te vormen naar natuur).

Clauscentrale

- N16.01 (Droog bos met productie).

Merum-Solvay

- N00.01 (Om te vormen naar natuur).

6.3 Provinciaal Omgevingsplan Groen

Via de site:<http://bron.portaalnatuurenlandschap.nl/NatuurBeheerPlan> is ook voor de POG-delen opgezocht welke beheertypen gelden voor bovenstaande plangebieden. Dit zij de volgende:

Brachterbeek

- N00.01 (Om te vormen naar natuur).
- Niet gedefinieerd.

Clauscentrale

- Niet gedefinieerd.

Merum-Solvay

- Niet gedefinieerd.

7 Ingrepen

Waterschap Roer- en Overmaas is voornemens om in vijf plangebieden de aanwezige kadevakken te versteken. De volgende aanpassingen worden voorzien:

Geulle aan de Maas

- Kadevak 50.320.7 – verleggen kwelscherm binnendijkse zijde;
- Kadevak 50.320.8 – opvullen kwelscherm/laagte binnendijkse zijde ;
- Kadevak 50.320.11 – aanbrengen steunberm aan binnendijkse zijde.

Aasterberg

- Alle kadevakken – verhogen en verbreden dijk aan beide zijden.

Brachterbeek

- Kadevak 50.660.1 – verflauwen talud binnendijkse zijde, mogelijk nog werkzaamheden buitendijks;
- Kadevak 50.660.2 – aanbrengen steunberm binnendijkse zijde.

Clauscentale

- Kadevak 50.650.1 – binnendijks aanbrengen steunberm, binnendijkse taludverflauwing en aanleg werkpads.

Merum-Solvay

- Kadevak 50.720.1 – aanvullen bestaande laagte binnendijks.

De Flora- en faunawet hanteert een aantal belangen waaronder een ingreep kan vallen. Onderhavige ingreep valt onder het volgende belangen.

d. volksgezondheid of openbare veiligheid;

j. de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

8 Toetsing aan wet- en regelgeving

Op grond van de resultaten van het veldbezoek en het literatuuronderzoek en de te verwachten effecten van de ingreep is een toetsing aan de Flora- en faunawet uitgevoerd. Uit deze toetsing volgt welke negatieve effecten verwacht kunnen worden en welke soorten daarbij betrokken zijn. Ook geeft de toetsing aan of aanvullend onderzoek dan wel een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is vereist.

Voorts is onderzocht of negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand kunnen worden uitgesloten of dat hiervoor nog aanvullend onderzoek nodig is.

8.1 Vaatplanten

Zwaarder beschermde planten zijn aangetroffen in of nabij de volgende kadevakken:

- Kadevak 50.320.7. Hier staat wilde marjolein aan de Maaszijde. Hier worden geen werkzaamheden voorzien. Langs de weg naar dit kadevak komt volgens de NDFF klein glaskruid voor.
- Kadevak 50.320.8. Hier staan aan de binnendijkse zijde enkele populieren met maretak. Hier worden geen werkzaamheden voorzien.
- Kadevak 50.320.11. Hier staan aan de Maaszijde enkele populieren met maretak. Er worden in het kader van dit project geen werkzaamheden voorzien, maar de bomen zijn wel gemerkt, dus mogelijk staan deze wel op de nominatie om gekapt te worden.

Naschrift: De genoemde met rood gemerkte bomen zijn intussen gekapt door het Grensmaas consortium in het kader van het Grensmaasproject 'Cluster aan de Maas'.

- Kadevak 50.660.2 bevat een grote populatie rapunzelklokje.

Kappen van de bomen of grondverzet in kadevak 50.660.2 of buitendijkse activiteiten in kadevak 50.320.7 leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet.

Wanneer er echter gewerkt wordt volgens de Gedragscode Flora- en Faunawet zijn de werkzaamheden voor onder 8.1 genoemde soorten vrijgesteld van de Flora- en faunawet.

Schade toegebracht aan (de groeiplaats van) soorten van Tabel 1 van de Flora- en fauna wet of soorten van de Rode Lijst zijn voor dit project geen overtredingen van de Flora- en faunawet. Het verplaatsen van planten in het kader van de zorgplicht lijkt niet zinvol. Belangrijk is dat na de ingreep de groeiplaatsen weer geschikt zijn voor deze planten. Wel is het zinvol om de groeiplaatsen van de aanwezige Tabel 1 soorten en Rode Lijstsoorten zoveel mogelijk te ontzien.

8.2 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Waterspitsmuis

Mogelijk komt waterspitsmuis voor langs kadevak 50.320.7. De voorgenomen werkzaamheden kunnen dieren doden en leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet.

Bever

Kadevak 50.660.1 maakt deel uit van het foerageergebied van een bever. Negatieve effecten hierop zijn redelijkerwijs uitgesloten.

Konijn en vos

Langs kadevak 50.720.1 is een grote groep konijnen aanwezig en mogelijk ook een vos. Beide soorten zijn opgenomen in Tabel 1 van de Flora- en faunawet. Werkzaamheden in dit kadevak zullen dan ook niet leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet. Wel wordt geadviseerd om de werkzaamheden te starten buiten de perioden dat de vos en de konijnen jongen hebben. Dit is globaal genomen in de periode maart tot oktober.

Overige grondgebonden zoogdieren

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen redelijkerwijs uitgesloten kan worden. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep zal voor deze soortgroepen dan ook geen overtreding van de Flora- en faunawet inhouden.

Marterachtigen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit deze soortgroepen redelijkerwijs uitgesloten kan worden. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep zal voor deze soortgroepen dan ook geen overtreding van de Flora- en faunawet inhouden.

Eekhoorn

Uit de resultaten blijkt dat in het volgende deel van het hieronder genoemde plangebied nesten van de eekhoorn vanwege het blad aan de bomen nog niet voldoende kon worden uitgesloten:

- kadevak 50.650.1, meest oostelijke punt ten zuiden van de Oheweg.

Op de andere locaties is het voorkomen van eekhoorn redelijkerwijs uitgesloten of wordt geen kap voorzien en zal de ingreep geen overtreding van de Flora- en faunawet inhouden.

Vleermuizen

Uit de resultaten blijkt dat zeven soorten vleermuizen binnen de plangebieden kunnen voorkomen. Effecten hangen af of en waar er bomen worden gekapt. In Tabel 5 is weergegeven op welke potentieel voorkomende combinatie van soorten

en functies binnen de plangebieden mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn.

Tabel 5. De potentieel voorkomende soorten vleermuizen en functies.

	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Voerageergebied
gewone dwergvleermuis	ABM		ABM		GABCM	GABCM
ruige dwergvleermuis	ABM		ABM		GABCM	GABCM
rosse vleermuis	BM	BM		BM		GABCM
laatvlieger					GABCM	GABCM
gewone grootoorvleermuis	M	M	M	M		M
watervleermuis	BM	BM	BM	BM	GABCM	GABCM
meervleermuis					GABCM	GABCM
		Geen negatief effect te verwachten				
		Negatief effect niet uitgesloten				

G = Geulle aan de Maas, A = Aasterberg, B = Brachterbeek, C = Clauscentrale en M = Merum-Solvay.

8.3 Vogels

Uit de resultaten blijkt dat in het volgende deel van het hieronder genoemde plangebied jaarrond beschermde nesten van vogels vanwege het blad aan de bomen niet voldoende kon worden uitgesloten:

- kadevak 50.650.1, meest oostelijke punt ten zuiden van de Oheweg.

Op de andere locaties is het voorkomen van aarrond beschermde nesten redelijkerwijs uitgesloten of wordt geen kap voorzien en zal de ingreep geen overtreding van de Flora- en faunawet inhouden.

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring van broedgevallen van andere vogelsoorten. Omdat alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Flora- en faunawet.

8.4 Vissen

Het beekje in kadevak 50.320.7 blijft zoals het is waarmee geen negatieve effecten zijn te verwachten op de ter plaatse eventueel aanwezige beschermde soorten.

8.5 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen amfibieën, dagvlinders, libellen en overige ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Daarmee is ook een negatief effect op deze soorten redelijkerwijs uit te sluiten. De ingreep leidt derhalve niet tot een overtreding van de Flora- en faunawet voor deze soorten.

8.6 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

In de Natura 2000-gebieden die in de buurt liggen van de plangebieden komen de volgende soorten voor die gevoelig zijn voor fysieke verstoring:

- bever;
- gaffellibel;
- rivierdonderpad;
- rivierprik;
- zalm;
- spaanse vlag.

De werkzaamheden zijn echter van een zodanig beperkte omvang dat de kans dat deze soorten hiervan last zullen ondervinden uitgesloten is. De ingrepen dragen voorts niet bij aan verreikende effecten, zoals stikstofdepositie of verdroging.

In de omgeving van het plangebied zijn geen Beschermde Natuurmonumenten aanwezig. Vervolgstappen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn voor dit project dan ook niet nodig.

EHS en POG

Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS of POG worden niet aangetast. De plangebieden zijn voor het landschap kenmerkende rivierdijken en blijven dat ook. De beheertypen N15.02 (Dennen-, eiken-, en beukenbos) en N16.01 (Droog bos met productie) zijn na eventuele aantasting eenvoudig te compenseren.

Lastiger is dit met beheertype N12.01 (Bloemdijk). Hierbij zal met zorg moeten worden gekeken naar de aard van het materiaal waarmee de steunberm zal worden aangelegd, maar met een goede keuze van materiaal zal ook de steunberm zich moeten kunnen ontwikkelen tot een Bloemdijk.

9 Conclusies en aanbevelingen

Uit de toetsing van de resultaten van het onderzoek aan de Flora- en faunawet blijkt dat bij uitvoering van de ingreep mogelijk negatieve effecten te verwachten zijn op:

- vaatplanten;
- waterspitsmuis;
- eekhoorn;
- vleermuizen;
- vogels;

Op de overige soortgroepen wordt geen negatief effect op beschermde soorten (of functies) verwacht.

Op grond van de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van de ingreep worden geen significant negatieve effecten verwacht op de kwaliteit van beschermde gebieden.

9.1 Vaatplanten

In kadevak 50.660.2 komt rapunzelklokje abundant voor. Geadviseerd wordt om voor het verstoren van deze plant een mitigatieplan op te stellen, waarbij vooral gelet moet worden op de keuze van het materiaal voor het aanleggen van de steunberm.

Wanneer er gewerkt wordt volgens de Gedragscode Flora- en Faunawet zijn de werkzaamheden met betrekking tot het rapunzelklokje vrijgesteld van de Flora- en faunawet.

9.2 Waterspitsmuis

Mogelijk komt nabij kadevak 50.320.7 de waterspitsmuis voor. Daarom is wanneer de werkzaamheden direct aan de oever van het beekje worden uitgevoerd het noodzakelijk om aanvullend onderzoek naar het voorkomen van deze soort uit te voeren. Aanvullend onderzoek houdt in dat er na een pre-baiting periode van minimaal 48 uur gedurende drie dagen met lifetraps wordt geïnventariseerd. Onderzoek naar de waterspitsmuis kan het beste plaatsvinden in de maanden september-oktober.

Wanneer de ingreep niet direct naast het beekje plaatsvindt dan kan er mogelijk ook worden volstaan met het werken buiten de voortplantingstijd van april tot september, gecombineerd met het kort maaien van de vegetatie.

9.3 Eekhoorn

Om eekhoorn voldoende uit te sluiten wordt geadviseerd om in de winterperiode de bomen in kadevak 50.650.1 te controleren op eekhoornnesten.

9.4 Vleermuizen

Enkele boombewonende soorten vleermuizen hebben mogelijk hun vaste rust- en/of verblijfplaats in de bomen nabij de plangebieden.

Indien deze bomen worden gekapt is het noodzakelijk aanvullend onderzoek naar het voorkomen van deze vleermuissoorten te verrichten. Het verdient aanbeveling dit aanvullende onderzoek uit te voeren volgens het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur. Bij gebruikmaking van dit protocol is er een grote mate van zekerheid dat een eventuele ontheffingsaanvraag zonder aanvullende informatie in behandeling wordt genomen.

Voor locaties waar alleen zomer- en paarverblijfplaatsen worden verwacht kan worden volstaan met twee bezoeken in periode 15 augustus t/m 1 oktober (gedurende de gehele nacht en schemerzones).

Voor locaties waar ook kraamverblijfplaatsen worden verwacht dienen daarnaast twee bezoeken in periode 15 mei t/m 15 juli (direct na zonsondergang of direct voor zonsopkomst) te worden gebracht.

Voor locaties waar ook winterverblijfplaatsen worden verwacht dient ook een onderzoek met een boomcamera in de periode december – januari te worden uitgevoerd.

9.5 Vogels

Om jaarrond beschermde vogelnesten voldoende uit te sluiten wordt geadviseerd om in de winterperiode de bomen in kadevak 50.650.1 te controleren op aanwezige nesten..

Voor de andere mogelijk aanwezige soorten broedvogels geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd dienen te worden. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. Normaal gesproken loopt het broedseizoen voor de meeste vogelsoorten van 15 maart tot 15 juli.

Wanneer niet buiten het broedseizoen gewerkt kan worden moet het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden door een deskundige op het gebied van beschermde soorten onderzocht worden op de aanwezigheid van broedgevallen.

Het is niet mogelijk ontheffing te verkrijgen voor het verstoren van broedende vogels.

9.6 Zorgplicht

Geadviseerd wordt om in kadevak 50.720.1 te werken buiten de kwetsbare periode van konijn en vos. Dit is globaal genomen in de periode maart tot oktober.

Daarnaast wordt geadviseerd om planten van Tabel 1 en de Rode Lijst zoveel mogelijk te ontzien.

9.7 Samenvatting

In algemene zin kan redelijkerwijs worden gesteld dat op grond van de mogelijke effecten de uitvoering van de ingreep niet door de Flora- en faunawet wordt

verhinderd, mits tijdig aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd naar eekhoorn, mogelijk waterspitsmuis, vleermuizen en vogels.

Afhankelijk van de resultaten van dit aanvullende onderzoek kan een aanvraag van een ontheffing en/of maken en uitvoeren van een mitigatieplan noodzakelijk zijn.

Wanneer er gewerkt wordt volgende de Gedragscode Flora- en Faunawet zijn de werkzaamheden met betrekking tot het rapunzelklokje vrijgesteld van de Flora- en faunawet. Wel wordt aanbevolen om voor het rapunzelklokje een mitigatieplan op te stellen.

Eventuele significant negatieve effecten op nabijgelegen beschermde gebieden zijn in het onderhavige geval niet aan de orde.

10 Geraadpleegde bronnen

10.1 Geraadpleegde literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen, 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Creemers, C.M. & J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noord-West Afrika. Tirion Natuur.

Floron, 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Heusden, W.R.M. & S.J. Vreugdenhil, 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Rapport, Dienst Landelijk Gebied, Utrecht.

Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman, 2011. Cursus vleermuizen en planologie. Cursusmap, Zoogdierverseniging.

Ministerie van EL&I, 2010. Buiten aan het Werk. Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren! Brochure. [<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/03/01/buiten-aan-het-werk-houd-tijdig-rekening-met-beschermde-dieren-en-planten.html> (19-10-2012)].

Regelink, J.R. & T. Bosch, 2007. Grote bosmuis in Winterswijk. Zoogdier 18 (2): 23.

10.2 Geraadpleegde websites

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl/ministeries/elenil

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.telmee.nl

www.vlinderstichting.nl

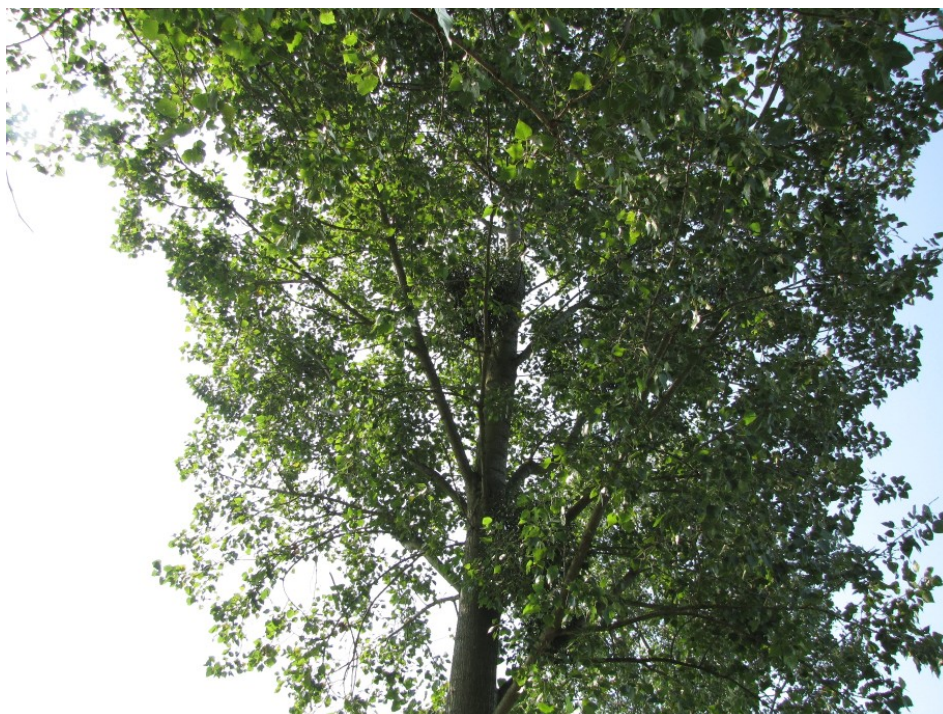
www.waarneming.nl

www.vleermuisprotocol.nl

www.zoogdierverseniging.nl

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Figuur 5. Populieren met maretak nabij kadevak 50.320.8

Figuur 6. Impressie kadevak 50.620.4

Figuur 7. Knotwilgen nabij kadevak 50.660.1.

Figuur 8. Rapunzelklokje in kadevak 50.660.2

Figuur 9. Regenwaterbuffer nabij kadevak 50.660.2.

Figuur 10. Impressie kadevak 50.650.1.

Figuur 11. Konijnenhol kadevak 50.720.1.

Figuur 12. Vermoedelijk vossenhol kadevak 50.720.1.

Bijlage 2 Jaarrond beschermde vogels

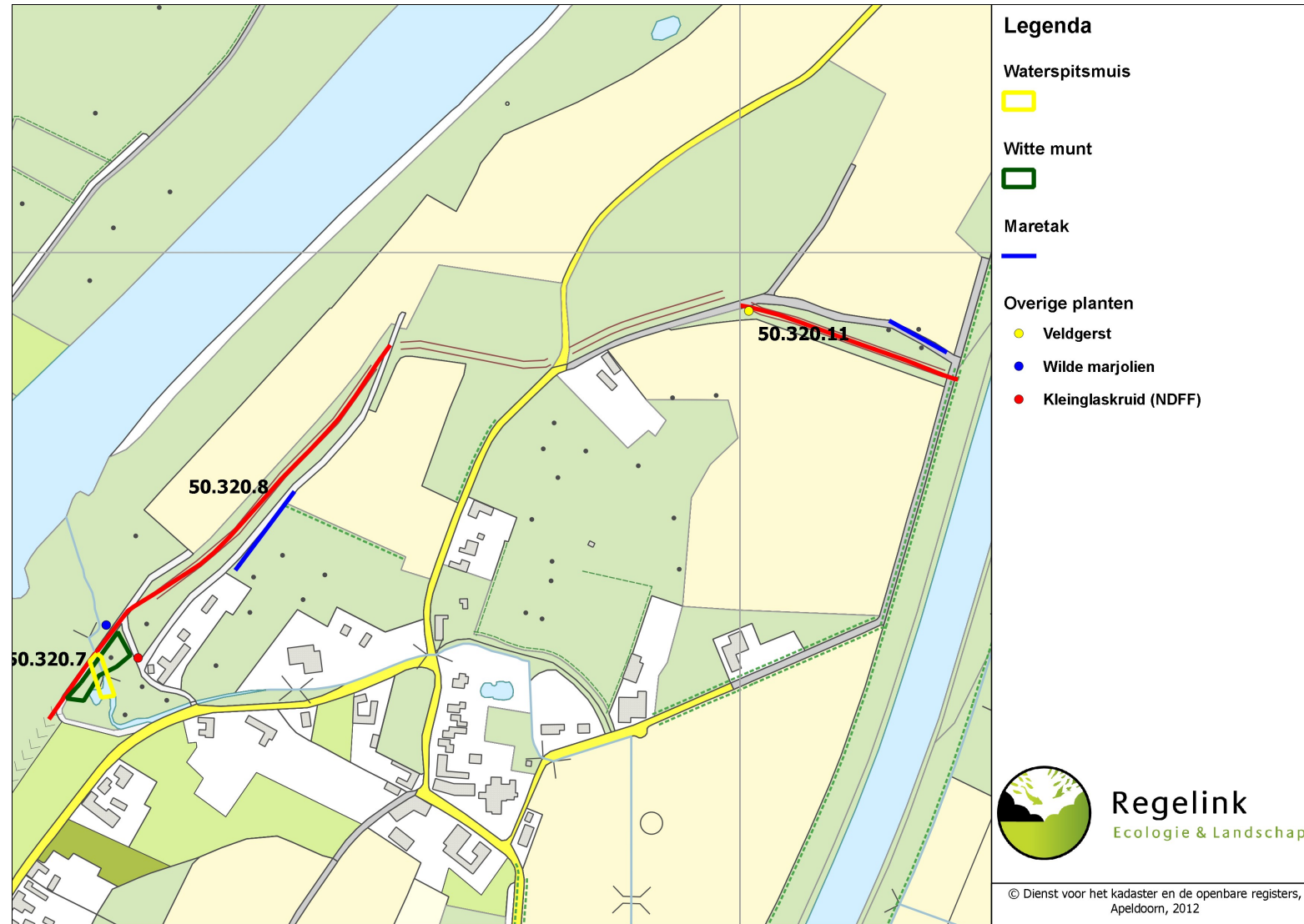
Het Ministerie van LNV (nu: EL&I) heeft in augustus 2009 de lijst met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn aangepast. Met ingang van 26 augustus 2009 geldt een jaarronde bescherming van nestplaatsen van:

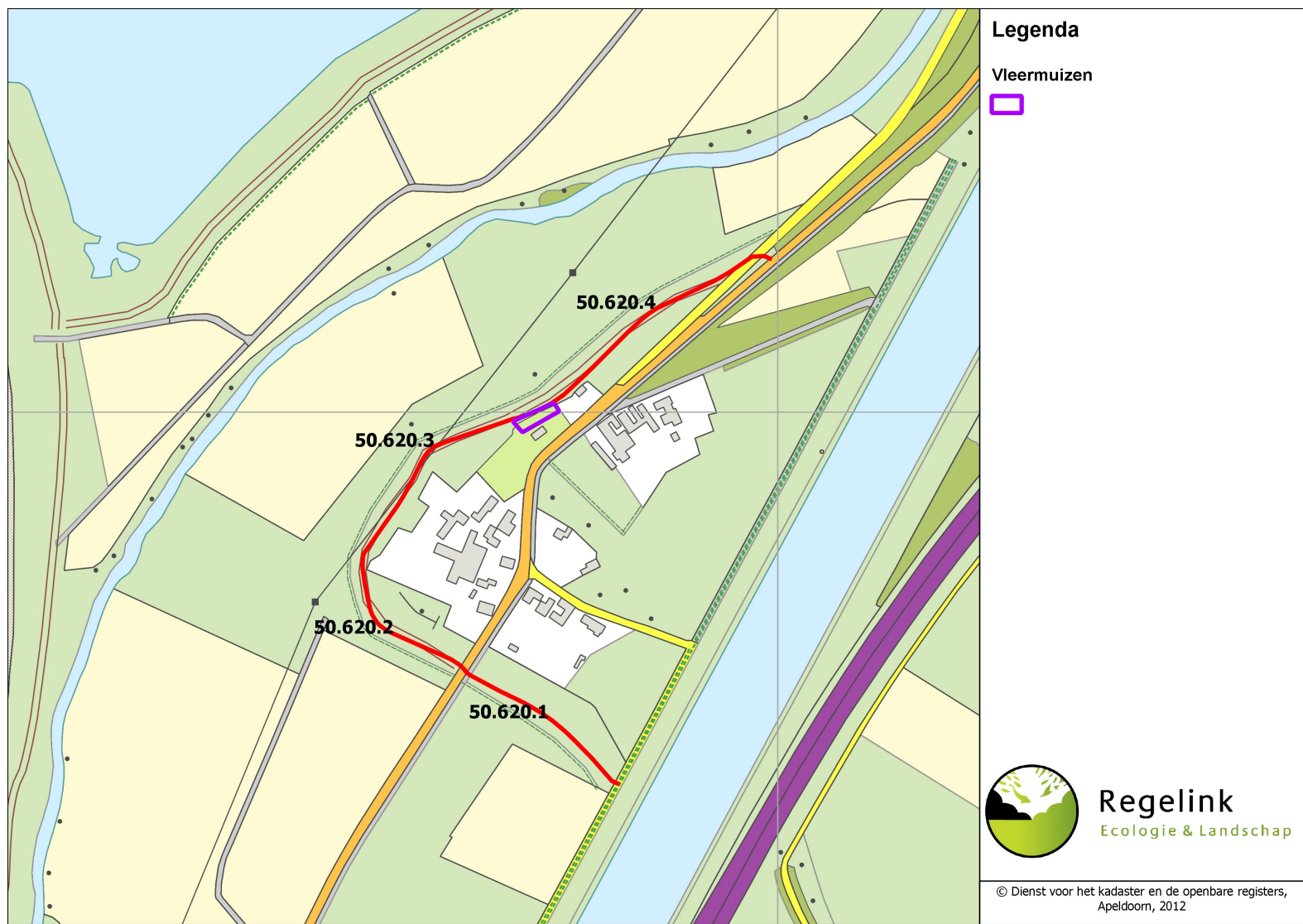
- Boomvalk (*Falco subbuteo*)
- Buizerd (*Buteo buteo*)
- Gierzwaluw (*Apus apus*)
- Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*)
- Havik (*Accipiter gentilis*)
- Huismus (*Passer domesticus*)
- Kerkuil (*Tyto alba*)
- Oehoe (*Bubo bubo*)
- Ooievaar (*Ciconia ciconia*)
- Ransuil (*Asio otus*)
- Roek (*Corvus frugilegus*)
- Slechtvalk (*Falco peregrinus*)
- Sperwer (*Accipiter nisus*)
- Steenuil (*Athene noctua*)
- Wespendief (*Pernis apivorus*)
- Zwarte wouw (*Milvus migrans*).

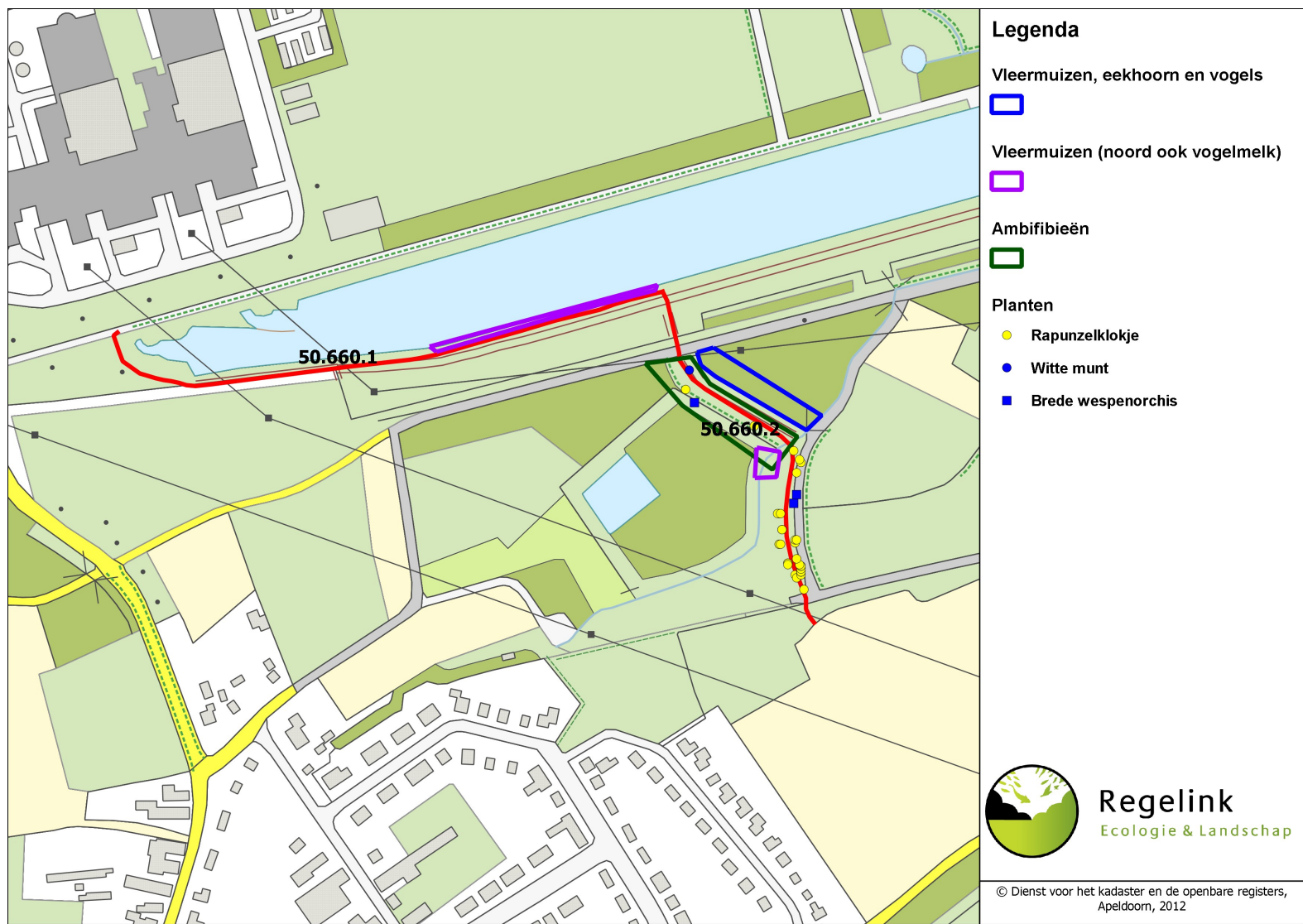
Meer informatie over deze lijst en de bescherming van nestplaatsen van vogels door de Flora- en faunawet is te vinden op de website van het ministerie van EL&I.

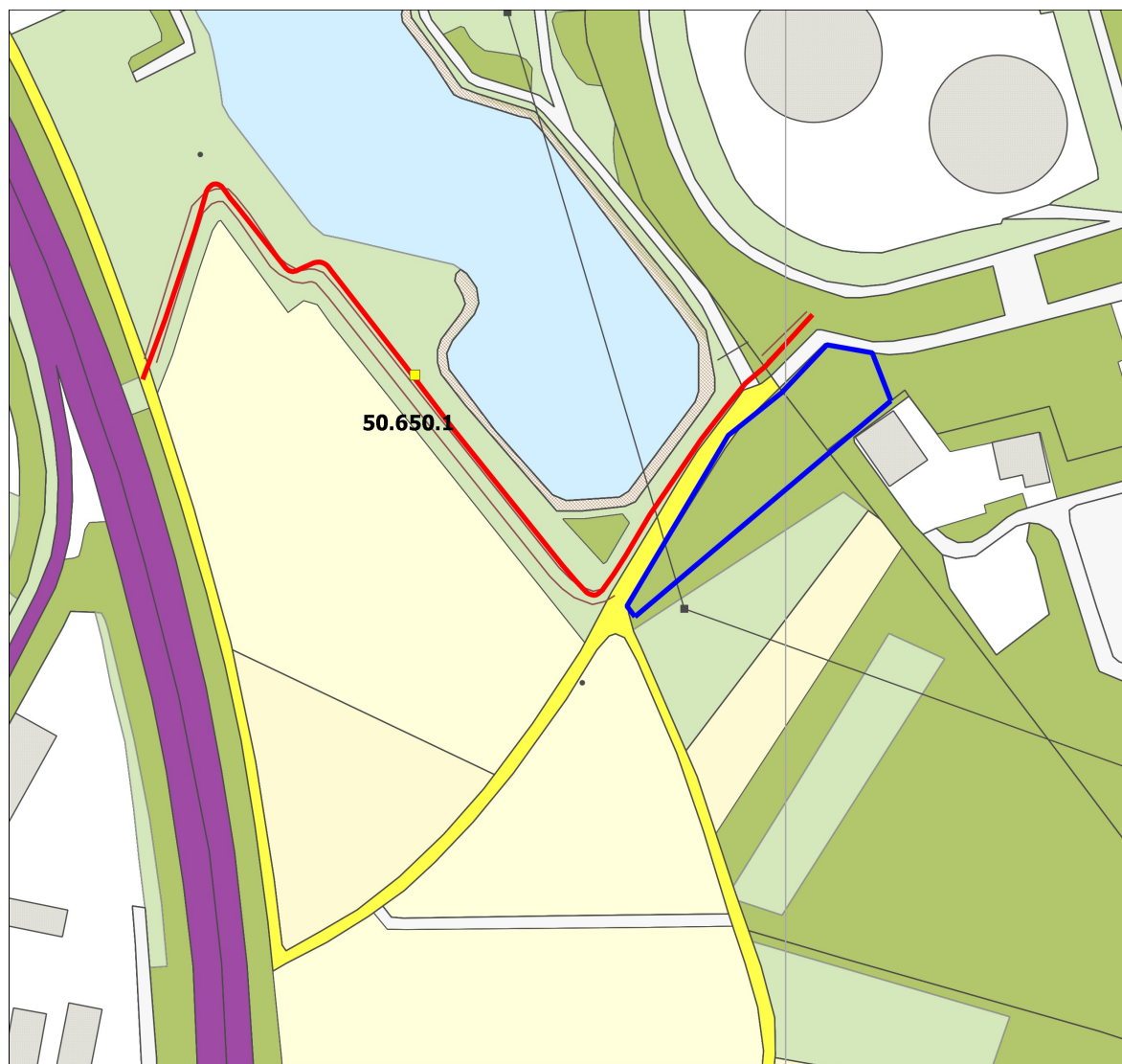

Bijlage 3 Verspreidingskaarten

Legenda

Eekhoorn en vogels

Planten

■ Gewone agrimonie

Regelink

Ecologie & Landschap

© Dienst voor het kadaster en de openbare registers,
Apeldoorn, 2012

